

مدیریت کودکان مبتلا به اختلال
نارسایی توجه / فزون‌کنشی در مدرسه
بهترین شیوه‌های مدیریتی برای معلمان

راسل بارکلی

مترجمان:

فاطمه ربیعی‌ریز

کارشناسی ارشد، روانشناسی عمومی، دانشگاه گیلان

ابراهیم ربیعی‌ریز

کارشناسی ارشد روانشناسی و آموزش کودکان استثنایی، دانشگاه گیلان

انتشارات آوای نور

تهران - ۱۳۹۷

شابک	978-600-309-366-9
شماره کتابشناسی ملی	۵۱۷۸۲۲۸
عنوان و نام پدیدآور	مدیریت کودکان مبتلا به اختلال نارسانایی توجه / فزون کنشی در مدرسه : بهترین شیوه‌های مدیریتی برای معلمان / راسل بارکلی : مترجمان فاطمه رهبر کرباسدهی ، ابراهیم رهبر کرباسدهی
مشخصات نشر	تهران : آوای نور، ۱۳۹۷
مشخصات ظاهری	۱۶۰ ص.
یادداشت	Managing ADHD in school...
موضوع	کودکان مبتلا به اختلال نارسانایی توجه / فزون کنشی در مدرسه
موضوع	Attention-deficit hyperactivity disorder
رده بندی دیویی	۶۱۸/۹۲۸۵۸۹
رده بندی کنگره	۶۱۸/۹۲۸۵۸۹
سرشناسه	بارکلی، راسل ا. - ۱۳۴۹ - Barkley, Russell A
مترجم	رهبر کرباسدهی، فاطمه، ۱۳۷۰ - مترجم
مترجم	رهبر کرباسدهی، ابراهیم، ۱۳۷۴ - مترجم
وضعیت فقهی نویسی	فقهی

تهران، میدان انقلاب، خیابان ۱۱ فروردین، خیابان شهید وحید نظری،
پلاک ۹۹، طبقه دوم تلفن: ۶ و ۷۳۵۵ / ۶۶۹۰ / ۶۶۴۸۰۸۸۲

مدیریت کودکان مبتلا به اختلال نارسانایی توجه / فزون کنشی در مدرسه
بهترین شیوه‌های مدیریتی برای معلمان

تألیف: راسل بارکلی

مترجمان: فاطمه رهبر کرباسدهی - ابراهیم رهبر کرباسدهی

ناشر: انتشارات آوای نور

چاپ: اول ۱۳۹۷

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

شابک: ۹-۳۶۶-۳۰۹-۶۰۰-۹۷۸

قیمت ۱۳۰۰۰ تومان

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است

فهرست مطالب

در باره نویسنده.....	۵
پیش گفتار مولف.....	۷
پیشگفتار مترجمان.....	۱۳
فصل ۱: اختلال نارسایی توجه/فزون کنشی چیست؟.....	۱۷
فصل ۲: - بایقی رباره اختلال نارسایی توجه/فزون کنشی.....	۲۷
فصل ۳: چه عواملی اعم اختلال نارسایی توجه/فزون کنشی می شود؟.....	۳۳
فصل ۴: اصول مدیریت نارسایی عملکرد اجرایی در اختلال نارسایی توجه/فزون کنشی.....	۴۵
فصل ۵: ۱۰ قانون ویژه برای مدیریت دانش آموزان مبتلا به اختلال نارسایی توجه/فزون کنشی.....	۵۹
فصل ۶: گرفتن یک ارزیابی پایه از مشکلات رفتاری.....	۶۵
فصل ۷: مدیریت کلاس درس: ملاحظات.....	۶۹
فصل ۸: افزایش پاداش برای رفتار خوب.....	۸۱
فصل ۹: کارت های گزارش رفتار روزانه و قراردادهای رفتاری.....	۹۱
فصل ۱۰: برونی سازی اطلاعات و زمان.....	۱۰۷
فصل ۱۱: بهبود خودآگاهی.....	۱۱۳
فصل ۱۲: برنامه ریزی گذرا.....	۱۱۷
فصل ۱۳: نظم و انضباط.....	۱۱۹
فصل ۱۴: راهنمایی برای مدیریت نوجوان.....	۱۲۳

فصل ۱۵: داروهای مورد استفاده برای مدیریت اختلال

نارسایی توجه/افزون کنشی ۱۳۳

منابع ۱۵۵

www.ketab.ir

اگر چه من کتاب‌های زیادی برای متخصصین بالینی، والدین کودکان مبتلا به اختلال نارسایی توجه/فزون‌کنشی و بزرگسالان مبتلا به اختلال نارسایی توجه/فزون‌کنشی نوشته‌ام، اما این اولین کتاب من است که به طور خاص برای معلمان و مربیان طراحی شده است. من این کتاب را برای معلمان می‌نویسم، زیرا می‌دانم که آن‌ها جزء اولین کسانی هستند که با مشکلات آموزشی برخورد می‌کنند که اکثریت قریب به اتفاق کودکان مبتلا به اختلال نارسایی توجه/فزون‌کنشی در طول تحصیل‌شان تجربه می‌کنند.

انگیزه دیگرم برای انجام این کتاب این بود که، با توجه به این که حوزه آموزشی از دیگر جنبه‌های مهم زندگی این کودکان است و بیشترین نقش را در زندگی آنها دارد و با توجه به این که درصد بالایی از کودکان و نوجوانان مبتلا به اختلال نارسایی توجه/فزون‌کنشی هستند، به تالیف این اثر پرداختم. بیش از ۹۰ درصد از کودکان و نوجوانان مبتلا به اختلال نارسایی توجه/فزون‌کنشی مشکلات رفتاری و عاطفی را در کلاس درس از خود نشان می‌دهند و در رابطه با همسالان خود در مدرسه دچار مشکل بوده و پیشرفت تحصیلی پایینی دارند و پیامدهای ناگوار مختلفی در ارتباط با این مشکلات وجود دارد؛ مانند قرار دادن آن‌ها در خدمات آموزشی ویژه رسمی، وقفه در مدرسه رفتن و اخراج از مدرسه. در ایالات متحده بین ۳۰ تا ۴۰ درصد از آن‌ها به دلیل مشکلات مربوط به این

اختلال در مدرسه، تحصیلات خود را ادامه نخواهند داد. تنها ۱۰-۵ درصد تحصیلات دانشگاهی خود را به پایان می‌رسانند که ۷-۳ برابر کمتر از میانگین ملی ایالات متحده است. به طور خلاصه، کمک به کودکان و نوجوانان مبتلا به اختلال نارسایی توجه/فزون کنشی در مدرسه یک حوزه مهم در زندگی آنها است.

با توجه به کتاب‌های دیگری که در حوزه مدیریت این کودکان در مدرسه وجود دارد، پس چرا این کتاب را بخوانید؟

اینچ که این کتاب را منحصر به فرد می‌سازد این است که فراتر از توصیف مشکلات اشیاء کودکان و نوجوانان، به مشکلات این کودکان و نوجوانان در مدارس می‌پردازد. کتاب‌های دیگر نیز مشکلات این کودکان را در کلاس درس توضیح می‌دهند. اما این کتاب فراتر از توضیح "چرایی" مشکلات این اختلال در مدارس است. این کتاب در مورد مشکلات عصب روانشناختی کودکان مبتلا به اختلال نارسایی توجه/فزون کنشی که منجر به مشکلات مختلفی در مدرسه می‌شود، شما را مطلع می‌گرداند.

اختلال نارسایی توجه/فزون کنشی به مراتب بیشتر از یک نارسایی توجه، فزون کنشی، یا تکانشگری است. این اختلال مشکلی در سیستم اجرایی مغز است - یک سیستم مهم برای عملکرد موثر در مدرسه و در بسیاری از حوزه‌های مهم زندگی (فصل ۳ جزئیات بیشتری در مورد نقش مغز در اختلال نارسایی توجه/فزون کنشی ارائه می‌کند). همانطور که شما یاد خواهید گرفت، اختلال نارسایی توجه/فزون کنشی باعث اختلال در عملکرد عادی مغز می‌شود، به این معنی که این اختلال

واقعاً یک نارسایی در عملکرد اجرایی (EFDD) است و از آنجایی که سیستم اجرایی پایه و اساس خودتنظیمی است، این اختلال به ضعف در خودتنظیمی می‌انجامد. این مسئله بیان می‌دارد که چرا اختلال نارسایی توجه/فزون‌کنشی یکی از اختلال‌هایی است که بیشترین مشکل را در بین اختلالات روانشناختی ایجاد می‌کند و ما در روانشناسی بالینی و روان‌پریشی به طور مرتب به دنبال درمان آن هستیم.

فهمیدن چرایی این مسئله بهتر می‌تواند به معلم و پزشک متخصص کمک کند. درک دلیل رفتار مشکل‌ساز یک کودک یا نوجوان مبتلا به اختلال نارسایی توجه/فزون‌کنشی در کلاس درس به انتخاب روش‌های مداخله خاص بهتر کمک می‌کند. این مسئله مشخص می‌کند که معلمان می‌توانند در این زمینه به سران کلاس کمک کنند، بلکه مهم این است معلمان با درک «دلیل» - دلایل مشکلات و درمان‌ها - می‌توانند اصولی را که اساس این درمان‌ها هستند را درک کنند و از این اصول برای توسعه مداخلات جدید خود استفاده کنند. به عنوان مثال، اغلب به معلمان گفته می‌شود که فراوانی پیامدهای ناشی از کار را در نظر بگیرید، کارهای کودکان را محدود کنید، فعالیت‌های ورزشی کودکان را کاهش دهید و یا ساختار بیشتری (هر آنچه که است) را در محل کار کودک برای کودکان و نوجوانان مبتلا به اختلال نارسایی توجه/فزون‌کنشی در میان دیگر کودکان در نظر بگیرید. چرا؟ چرا ما باید این کار را برای آن‌ها انجام دهیم وقتی که این کار را برای دیگر کودکان انجام نمی‌دهیم؟ پاسخ درست این است که این کار موثر است. این ممکن است درست باشد، اما آیا شما این طور فکر نمی‌کنید؟ بهتر است بدانید که چرا چیزی کار

می‌کند و نه فقط آن که ممکن است کار کند؟ آگاهی از دلایل اثربخشی درمان، درک و قدرت بیشتری برای توسعه درمان‌های بیشتر و بهتر به ما می‌دهد؟

یک مورد کلاسیک را در نظر بگیرید که چگونه نیروی دریایی بریتانیا توجه شدند که میوه‌های خانواده مرکبات مانند لیمو می‌تواند در درمان اسکوربوت موثر باشد. بله، آنها در نهایت متوجه شدند که فقط با دادن این میوه‌ها به برخی از ملوانان و نه دیگران باعث می‌شود که آنها بتوانند بهتر کار کنند. اما آن‌ها نمی‌دانستند چرا این میوه‌ها باعث کار کردن بهتر آن‌ها می‌شود. حکام، که آن‌ها درباره نقص کمبود ویتامین در ابتلا به اسکوربوت یاد گرفته‌اند، آنها و همه ملوانان دیگر توانستند نه تنها به درمان اسکوربوت، بلکه برای جلوگیری از آن نیز کمک کنند و این به درمان و حتی جلوگیری از سایر مشکلات‌های کمبود ویتامین نیز منجر شد. این وضعیت مشابه با اختلال نارسایی توجه/فزون‌کنشی است.

دانستن "چرا این اتفاق می‌افتد" قبل از "چه اتفاقی افتاده" می‌تواند تا حد زیادی اثربخشی درمان‌های جاری را بهبود بخشد و حتی منجر به پیشرفت‌های جدید و بهتر ما شود. در اینجا من به شما می‌گویم که "چرا" کودکان و نوجوانان مبتلا به اختلال نارسایی توجه/فزون‌کنشی در مدرسه مشکلاتی را نشان می‌دهند؛ که به شما توانایی بیشتری می‌دهد که نه تنها بیشتر در مورد ماهیت اختلال نارسایی توجه/فزون‌کنشی شایع‌تر داشته باشید، بلکه در برخورد با آن مشکلات موثرتر عمل نمایید. آنچه که این کتاب را منحصر به فرد می‌سازد این است که زمان زیادی از شما بابت بسیاری از داستان‌ها، توضیحات غیرضروری، یافته‌های تحقیقات و نقل

قول‌ها نخواهم گرفت. شما مشغله‌های بسیاری دارید. من در این فصل‌ها توضیح می‌دهم که مشکلات کودکان مبتلا به اختلال نارسایی توجه/فزون‌کنشی در مدرسه چیست، چرا این مشکلات رخ می‌دهد، چه باید کنید و چه چیزی باید انجام شود. اگر موضوعی در ارتباط با شما باشد، مطرح نخواهد شد. در بخش‌های کتاب اطلاعاتی که نیاز دارید، همراه با لیست اقدامات موثری که شما می‌توانید استفاده کنید و اظهارات روشن و دقیق از مراحل مورد نیاز برای پیاده‌سازی این روش‌ها به طور کامل ارائه شده است. در واقع چیز بیشتری نیست، اگر داستان‌ها را بخوانید، همیشه می‌توانید یک رمان خوب بخوانید، اما اگر دقیقاً می‌خواهید بدانید که چه چیزی به یک کودک یا نوجوان مبتلا به اختلال نارسایی توجه/فزون‌کنشی در کلاس درس کمک می‌کند و چرا شما باید آن را انجام دهید، این کتاب قطعاً به شما کمک می‌کند.

این کتاب یک لیستی از آنچه که برای حل مشکلات می‌تواند مفید باشد را فراهم می‌کند و بنابراین اهداف خود را برای کمک به یک کودک یا نوجوان مبتلا به اختلال نارسایی توجه/فزون‌کنشی در کلاس بیان می‌دارد. البته، من انتظار ندارم که همه این روش‌ها را به یاد دارید. البته گام‌هایی که باید برداشته شود، مشکلات کودک در مدرسه، سطح تحصیلات و بلوغ، زمان، فرصت و منابع لازم برای اجرای این مراحل، سیاست‌های مدرسه و در برخی موارد همکاری پدر و مادر برای کمک در اجرای مراحل است. همانطور که می‌دانید، در طراحی یک برنامه برای کمک به کودک، زمینه خیلی مهم است. بنابراین من برای شما یک مجموعه گسترده‌ای از چیزهایی را در نظر گرفتم که برای کمک به

کودک یا نوجوان مبتلا به اختلال نارسایی توجه/فزون کنشی با توجه به زمینه موردنظر، بهترین برنامه را برای او به کار بگیرید. می‌دانم که می‌دانید بهترین چیز برای کودک یا نوجوان چیست و باید راه‌های جدیدی را برای درمان موثر یک مشکل خاص مرتبط با اختلال نارسایی توجه/فزون کنشی که در کلاس درس خود با آن مواجه بوده‌اید اما در اینجا ندیده‌اید کشف کنیم، لطفاً آن را همراه داشته باشید، بنابراین می‌توانم با سایر معلمان در نسخه بعدی همین کار را انجام دهم. آدرس ایمیل من (drbarkley6769@comcast.net).

با تشکر